

Brigita

*18. 2. 2005 (Hřebčín Napajedla)

Anglický plnokrevník – A 1/1

(Registrovaná v plemenné knize)

Hnědka

Otec: SECURITY RISK (USA)

Matka: BRIGANTA (IRELAND)

Potomci: BRAN (25. 3. 2012, tm. hnědák, valach, A 1/1, otec Bully Pulpit - USA)

Vysoká (KVH) cca 165cm. Vhodná pro pokročilejší jezdce. Velmi plachá, věrná.

Anglický plnokrevník je nejrychlejší koňské plemeno, rychlost je jediné kritérium pro zařazení do chovu. Byl vyšlechtěn v Anglii v 18. století. Předky anglického plnokrevníka jsou hřebci Darley Arabian, Byerley Turk a Godolphin Barb. Anglický plnokrevník má uzavřenou plemennou knihu - tzn. že do plemenné knihy může být zapsán pouze kůň, jehož oba rodiče jsou v plemenné knize anglického plnokrevníka. Podílel a podílí se na zušlechťování mnoha dalších plemen. U nás se chová např. v Napajedlích nebo v Mimoni.

Anglický plnokrevník je kůň vysoký, štíhlý s dlouhým, mírně klenutým, nízko nasazeným krkem, výrazným kohoutkem, nezbytný je dlouhý a široký hrudník. Tělo je svalnaté, silné, a přesto jemné. Hlava je ušlechtilá s rovným profilem a s bystrým okem. Hřbet je kratší a pevný. Zád' je silná a bývá rovná nebo mírně sražená. Končetiny jsou suché a výborně stavěné. Pod jemnou kůží jsou zřetelně znát cévy, samotná srst je hedvábně jemná a krátká. Výška nesmí přesáhnout 170 cm. Anglický plnokrevník (A1/1) se vyskytuje ve všech základních barvách. Anglický plnokrevník se hodí i do terénu, pro delší vyjížďky. Jeho cval je velmi pohodlný a rychlý. Řadí se mezi velice inteligentní koně a dokáže být věrný.

Historie plemene: na britských ostrovech se koně chovali už od dob Keltů. Po válce růží byl na konci 15. století v Anglii kritický nedostatek koní, tak jejich vývoz král Jindřich VII. zakázal. Jeho syn Jindřich VIII. začal podporovat dovoz zahraničních koní, především španělských, dokonce nařídil šlechtě a církevním hodnostářům, aby - podle hodnosti - musela vlastnit určitý počet jezdeckých koní. Také založil hřebčín v Elthamu, kde choval nejen těžké a pomalé rytířské koně, ale i tzv. running horses, kteří sloužili jako koně poštovní a lovečtí. Jindřichova dcera Alžběta I. si kvůli rozvoji chovu těchto koní povolala neapolského experta - Prospera d'Osmu a založila hřebčín v Tutbury.

Na začátku 17. století byl rychlý a ovladatelný kůň chovatelskou prioritou, hlavně kvůli kočárové dopravě. Velmi žádaní (ale těžko dostupní a drazí) byli orientální koně (např. arabský plnokrevník), během občanské války mnoho z nich na čas zmizelo, ale protože je potřeboval i Oliver Cromwell, dovozy pokračovaly. Za vlády Karla II. byli pro chov velmi významní James d'Arcy - vedoucí královských hřebčínů - a vrchní podkoní John Fenwick, který přímo od beduinů přivezl celé stádo arabských klisen, tzv. Royal Mares, které se staly nejdůležitějšími pramatkami anglického plnokrevníka; vliv na chov mělo i budování nových dostihových drah.

Na konci 17. století byla Evropa napadána Turky, jejich hřbec Byerley Turc, ukořistěný Robertem Byerleyem v roce 1687, se stal prvním z hřbeců - zakladatelů A1/1. Druhým je Darley Arabian, dovezený v roce 1704 ze Sýrie; třetím Godolphin Barb, darovaný francouzskému králi a později prodaný do Anglie. Z těchto tří praotců pochází všichni dnešní plnokrevníci.

Chov pokračoval a rostl s popularitou dostihů. Kvůli různým podvodníkům bylo potřeba zaregistrovat původy dostihových koní, tak vznikla Všeobecná plemenná kniha (General stud book), její první část vznikla už v roce 1791 (předmluva), pak byla několikrát přepracována, za první díl se považuje verze z roku 1808. Další díly od té doby vycházejí pravidelně. Na tuto Všeobecnou plemennou knihu navazují všechny národní, včetně české.

Slavní koně: Byerley Turc, Godolphin Barb, **Darley Arabian (foto)**, Eclipse, Železník, Phar Lap, Secretariat, Sixteen, Tiumen, Orphee des Blins.

Rodokmen:

Security Risk (USA) 1997, b	Red Ransom (USA) 1987, b	Roberto (USA) 1969, b [C]	Hail To Reason (USA) 1958, br [C]	Turn-To (GB) , 1951, b [BI]	
		Arabia (USA) 1977, b	Bramalea (USA) 1959, db	Nothirdchance (USA) , 1948, b	
			Damascus (USA) 1964, b [IC]	Nashua (USA) , 1952, b [IC]	
	Balinese (USA) 1987, b	Niinsky (CAN) 1967, b [CS]	Christmas Wind (USA) 1967, b	Rarelea (USA) , 1949, b	
			Northern Dancer (CAN) 1961, b [BC]	Sword Dancer (USA) , 1956, ch	
		Homespun (USA) 1969, b	Flaming Page (USA) 1959, b	Kerala (USA) , 1958, b	
Briganta (CZE) 1994	Najoom (IRE) 1989, b	Round Table (USA) 1954, b [S]	Nearctic (CAN) , 1954, br	Natalma (USA) , 1957, b	
		Gal I Love (USA) 1959, ch	Princequillo (IRE) , 1940, b [IS]	Bull Page (USA) , 1947, db	
		Northern Dancer (CAN) 1961, b [BC]	Knights Daughter (GB) , 1941, b	Flaring Top (USA) , 1947, ch	
	Mayfair Madam (IRE) 1985, b	Fairy Bridge (USA) 1975, b	Nasrullah (IRE) , 1940, b [B]	Round Table (USA) , 1954, b [S]	Special (USA) , 1969, b
		Hello Gorgeous (USA) 1977, ch	Mr Prospector (USA) , 1970, b [BC]	Gal I Love (USA) 1959, ch	Mr Prospector (USA) , 1970, b [BC]
		Sensibility (USA) 1971, b	Bonny Jet (USA) , 1959, b	Wolver Hollow (GB) 1964, b	Hail To Reason (USA) , 1958, br [C]
	Briga (CZE) 1985	Furry Glen (IRE) 1971, b	Cleftess (GB) 1956, b	Pange (GB) , 1955, ch	Sovereign Path (GB) , 1956, gr
			Sovereign Gleam (GB) 1968, b	Hill Gail (USA) , 1949, db	Cygnets (GB) , 1950, b
		Bridge of Beams (IRE) 1976	Bridge of Stars (GB) 1953, ch	Cleft (GB) , 1946, br	Sovereign Path (GB) , 1956, gr
					Stardust (GB) , 1937, ch
					Greenbridge (GB) , 1945, ch

Pár slov cvičitelky (www.cisarova.cz):

Brigita k nám přišla na začátku listopadu 2013 a zůstala tu do června 2014. Za mlada běhala dostihy, pak dala hříbě a nový majitel by ji chtěl využívat pod sedlem. Nicméně Brigitě se moc poslouchat nechtělo a tak občas vyhazovala a nechtěla chodit tam, kam měla. U nás jsme jí rychle vysvětlili, jak je to s ježděním. Ze začátku nepostála při nastupování, vrzala zuby, na jízdárně táhla pořád k východu. Postupně se naučila pěkně jezdit po jízdárně i venku, zvládá vyjíždky i sama, nikam se nežene. Přes zimu měla problémy s kopyty, takže moc nepracovala, ale na jaře už mohla pracovat bez problému. Pokračovala v další práci na jízdárně, venku byla stále hodná a dobře ovladatelná a tak na začátku června odjela domů.

